

EESTI SPORDILEHT

EESTI SPORDI KESKLIIDU HÄÄLEKANDJA

Toimetus ja talitus: Tallinn, Gonsiori t. 4 Kõnetr. 700. Postkast 70. ☉ Tellimise hind: aasta peale 500 marka, kuu peale 50 marka.
Eesti Spordileht ilmub iga kesknädal.

V. aastakäik.

Kesknädalal, 17. detsembril 1924. a.

V. aastakäik.

Osborne'i kõrgushüppe saladus.

P. Guilloux järel „Le miroir des sports'ist“.

Ameerikast tuli neil päevil traaditeade, et olümpiavõitja Harold Osborne on püstitanud uue ilmarekordi kõrgushüppes tagajärjega 2.03,8. Senine ametlik ilmarekord seisis ameeriklase E. Beesoni nimel 2.01,4. Läänud aastal hüppas Osborne korra 2.01,7, kuid seda ei saanud ilmarekordiks kinnitada, kuna tagajärg kinnisel võistlusel oli saavutatud.

Varematal aastatel on ameeriklane Larsen hüpanud 2.02,8, kuid ka see ei ole kinnitamist leidnud.

Osborne'i uue hüppesaavutuse puhul on põhjust lähemalt tema hüppestiili juures peatuda, mis välismaade sportlistes ringkondades on laialdaseks kõneaineks olnud.

Vastmöödunud olümpia mängudel saavutatud tagajärjed olid pea kõigil aladel paremad endistest olümpia mängudest.

Eriti hiilgavad olid tagajärjed kõrgushüppes: 7 meest katsid 1.85, kolm 1.92 ja kaks purustasid olümpia rekordi. Ilmarekord rippus vaid juuksekarva otsas (ja seda võistluses, kus võistluse pinevus ei ole tagajärjele kasuks, nagu jooksumis).

Võitja Osborne, mitmekülgne ja haruldaselt kaunikehaline sportlane, pääsis 1.98 esimesest katsest, nagu kõik eelmisedki kõrgused ja puudus vähe, et ilmarekord 2.02 peale ei kerkinud.

Millest on siis tingitud tema paremus, mis väljendub umbes 5-sentimeetrilises vahes oma kaasvõistlejate ees. Omalt poolt arvan, et see on enne kõiki tema stiilist.

Illinois Athletic Club'i meistersportlaseks on ta suure täiusega omandanud selle hüppemetoodi, mille abil kümnekond aastat Horine ja Beeson suutsid vallutada 2-meetrilist hüpperiba.

Stiilist enesest kõneldes, peab tähendama, et tema põhiaated ligikaudu samad

Harold M. Osborne.

on, kui n. n. sisepoolse käändega saksihüppes või Ida-Ameerika välisjala stiilis, nagu seda hüppet vahel nimetatakse. Seda hüppestiili tarvitab hüppajate enamus, Euroopas puhtaimalt prantslane Lewden, teiste hulgas ka käesoleva kirjutuse autor.

Vaatleme Osborne'i, kuidas ta oma hüppe sooritab: ärahüppe sünnib tal vasaku jalaga, keha tõstmine lati peale on sarnane mainitud stiiliga — vaba jalg heidetakse hoogsalt latile, keha teeb täieliku poolpöörde, näoga hüppe suunas.

Oluline erinevus on selles, et ärahüppe sünnib hüppelatile lähema jalaga (sisejalaga); Osborne, kes võtab hüppeks hoogu 45 kraadi all hüppetelingitele, jookseb vasakult poolt.

Peale algmomenti ei ole Osborne'i hüppel enam sarnasust Lewdeni omaga: parem jalg sirgneb horisontaalselt väljasirutatud kehale jatkuks, kuid vasak jalg selleasemel, et välisjala stiili kääriligustust teha, püüab keha puusaga tasakaalu viia, kuna ka pea tagaspidi heidetakse. Mahatulek sünnib sarnanevalt teise stiiliga.

Osborne'i hüppestiilil ei puudu mitmed hüved: Juba ärahüppe sünnib hüppelatile palju lähemalt, sest ta teostatakse latile lähema jalaga; see võimaldab hüppe lennukauguse kahanemist ja temast järgnevalt tõukejõu suuremat kasutamist vertikaalses suunas; teine hüve — teine jalg, mis üles vibutatakse, on kaugemal latist ja seega ei ole karta, et ta lati vastu saadaks, mis tihti juhtub välisjala stiilis; kolmas hüve — keha, mis sirgelt väljasirutatud ühes suunas, viibib vaid lühida hetke lati peal ja vähendab omalt poolt latti kinnijäämise ohu. Kokkuvõetult oleks selle stiili paremus selles, et soodustab keha raskuspunkti ülekandmist latist võimalikult lähedalt ja tõstmist võimalikult kõrgele, lisaks lühendab minimumi keha lati peal viibimise aega.

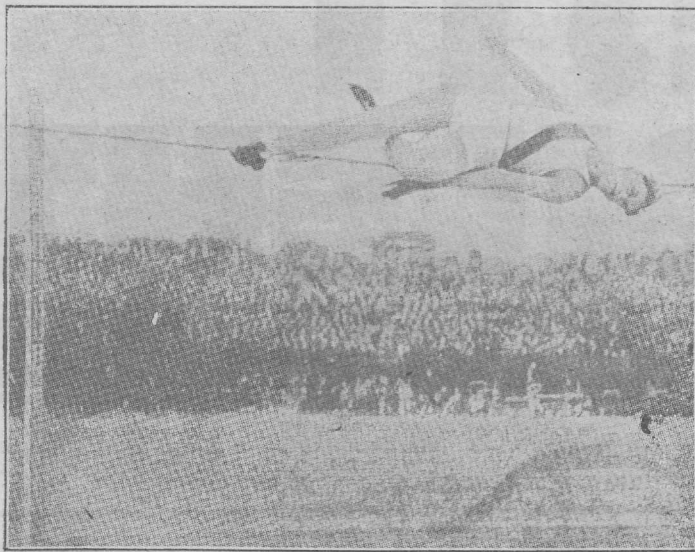
Kuid ei ole roose ilma okasteta ja see stiil, nii eelistatav ja ihaldatav kui ta ka ei ole, võib tema harrastamisel tuua määrustevastasuse enesega ühes. Rahvus-

(järg 2. leheküljel.)

Kes võidab —

Klumberg, Lurich, Lossman, Pütsep või Neuland?

(Vaata 5. leheküljel.)

Osborne'i hüpe, millest järeldada võib, et latt käega allavajutatud.

(1 lehekülje järg)

vaheline määrus nõuab, et pea või õlad ei passeeriks esimesena hüppelatist moodustatud vertikaalset tasapinda. Tõelikult on aga Osborne'i stiili juures raske ilma selleta läbi saada, sest keha, mis pöörab oma telje ümber samasuunselt jooksu hoole, kääneb vägisi lati kohal pea ja õlad ettepoole, ja hüppajal, kui ta ei taha tahteliselt määrusi rikkuda, tuleb püüda passeerida latti esipoolse jalaga — mis aga kuidagi ei taha õnnestada.

Sellega on kimbus ka Osborne, kes Pariisis tegi oma kolmest ilmarekordi purustamise katsest 2.02 peal kaks ilmselt määrustevastast.

Osborne ei ole mitte ükski kuni viimase peensuseni kopeerinud oma suurte eelkäijate stiili, vaid ta on seda ise suurelt süvendanud ja viimistlenud, eriti mis puutub jalgade ja käte asendamisse lati peal. Kuid siin puutume jälle uue määrustevastastusega kokku, mis veel hullem endisest. Olümpiavõitja hoiab nimelt kogu aja kui ta keha lati kohal pöörab, vasaku käe või küünarnukiga latti kinni, et see mõne kehaosa kergemal riivamisel maha ei kukuks. Ta teeb vahel veel enamgi — pae- nutab sihilikult lati käega allapoole looka, et kehal võimalus oleks vähemast kõrgusest hüppelatti passerida. Hästipaenduva hüppelati puhul võib see kaunis tuntu- tavat soodustust pakkuda.

See trikk on tal kahtlemata hästi kätte- õpitud ja seda on võidud sagedasti tema juures kindlaks teha. Ta on isegi treeningul mitmel puhul seda teistele õpetanud, samuti on võistlustel latt temal mitmel korral pihku jäänud või hüppetaladel kum- malisi liigutusi teinud. Meil ei jää muud, kui imetleda seda ääretut osavust ja suurt valitsusoskust enese keha üle, mida see hüppekunstnik lühida hetke jooksul õhus näitab. Ei puudu temal muidugi vahete- vahel hüpped ka ilma sarnase konksuta, mis veel suuremat imetlust väärivad.

Osborne'i hüppestiiil annab kahtlemata lähemas tulevikus veel põhjust laialdaseks poleemikaks, kuna ka määrused tema koh- ta palju midagi ei ütle.

Kas tuleb ka Prantsusmaal seda stiili käsitada hakata, mille abil nii suuri saa- vutusi on näidatud? Arvan, et parem on praeguse juures meil püsida. Iseenesest nõuab Osborne'i hüppestiiil eriti kestvat ja kannatlikku harjutust; siin peab kaht- lemata igapäev harjutama treeneri ja teiste asjatundjate valve all, kes peavad tähelepanu juhtima vähematelegi viga- dele, mis võiksid hüppe määrustevasta- seks muuta. Muidu ei ole asi ka veel lõ- pulikult otsustatud, isegi Ameerikas on hääli kuuldavale tulnud, et sarnast stiili ei tuleks võistlusõigusliseks lugeda.

Leedu sündmused.

LFLS boikoti all. — Mängijate kinnitamine ja spordiajakirjanduse toetamine.

Kaunas, 13. dets. (E. Spordilehe Leedu kaastöölisel.) Novembri lõpul oli skandaal jalgpallimeestele korral- datud 11×400 mt. teatejooksu läbiviimi- sel. Jooks pidi sündima Musta Maski loo eest diskvalifitseeritud LFLS'i väljal. Meeskonnad ilmusid kohale, kuid LFLS ei andnud ruume lahtiriietamiseks. See võeti siiski ette — tammede all väga ma- dala temperatuuri juures. Kohtunikkude ilmumisel teatas LFLS, et nad välja ei an- na, kuna liit neid ainult mõistvat diskvali- sitseerida. Kutsuti kokku erakorraline koosolek, kes otsustas panna LFLS'i **boi- koti alla**, mis kohe jõusse astus. Tund aega hiljem pidi olema matsh LFLS 2 — Kultus, kuid boikoti tõttu jäi see pidamata.

Teatejooks peeti Makkabi väljal, mis väiksem ja selle tõttu oli võistlus 11×380 mt. Võitis KSK ajaga 10.51,3. Jooksti jalgpalli dressis ja mööda muru.

Hiljem peeti Kaunase jalgpalliliidu ase- mikkude kogu koosolekut. (Leedu jalgp- palliliit jaguneb Kaunase ja Klaipeda all- liitudesse). Nõuti LFLS'ilt kirjalikku va- bandust tingimisega, et see avaldataks ajalehtedes. LFLS ei olnud sellega rahul ja tunnistas koguni oma poolt terve ase- mikkude kogu tühjaks (!) ja lahkusid, kuid see kõik sündis viimase päevakorra punkti ajal. Kõik otsused tehti 10 häälega 3 LFLS'i hääle vastu.

Asemikkude kogu otsustest on nimeta- da **mängijate kinnitamist** õnnetuste vastu

Spordiäri

Resev-Resel

Tallinn, Toompuiestee 19,
telef. 20-19.

Soovitab oma valmistatud spordi
ja võimlemise abinõusid.

Hinnakirjad tasuta.

liidu mängude ajal. Kinnituskapitaali heaks võetakse liidu mängudelt 2 prots. brutto-sissetulekust.

Asutati **spordiajakirjanduse fond**. Sel- leks võetakse kõigi jalgpallivõistluste iga pileti pealt 10 tšenti (3½ m.) spordilehe heaks. (Meil ei ole aga jalgpalliliidu ju- hatuse möödunud hooaja enormide sissetu- lekute juures E. Spordilehe toetussummat asemikkude kogu otsuse peale vaatamata täitnud, sellega oma ükskõiksust spordi üldise edu vastu alla kriipsutades. —

Toim.)

Kaunase liidu juhatusesse valiti Balt- shiunas (Kovas), Gronskis (Kovas), Shul- ginas (LDS), Fersteris (KSK), Hirshas (Kultus), Lifshitsius (Makkabi), Garbat- shauskas (KSK).

Viimati on Kaunases asutatud 2 uut spordiseltsi — üks juudi ja teine Poola.

Talvel korraldatakse Kaunases rahvus- vah. maadlusvõistlused, kuhu kutsed saa- detakse Eesti maadlejatele.

S. Garbatshauskas.

Austria treener oma Lätis olekust.

(E. Spordilehe Läti kaastöölisel.)

RFK treener austrialane Maloshik on oma tööst Lätis Viini pressis avaldanud järgmist: „Oma viibimisega Riias olen täiesti rahul. Palgast on isegi ülejääk kogunud, kuna sellest tuntava osa andis mu heaks korraldatud võistlus. Kuid ka mu poolt treeneritud meeskondadega võidakse rahul olla: RFK kõik 3 mees- konda tulid võitjateks nii kevadel kui ka sügisel. Minu tööga Lätis võib rahul olla ka Läti jalgpalliliit, kuna minu treeneritud RFK meeskonnast olid 8 mängijat Läti rahvusmeeskonnas, kes võitis Eestit 2:0. Talve saadan mööda Viinis, kuna keva- del arvatavasti tagasi võim tulla Riiga.“

Riias on asutatud uus spordiselts **Sports**. Asutajate seas on K. B r i k m a n s, Läti kergejõustiku ja talispordi liidu esimees, Ad. Plum j. t.

J ä ä p a l l i s kavatseb Läti tänavu tal- vel pidada 1. ametlikku maavõistlust Ees- tiga.

Ad. Plum.

Kool & Mäng

TALLINN, Vana Posti tän. 2
Kõnetraat: 16-56, 21-78.

Mänguasjad, koolitarbed,
süstad ja lõukekelgad.

Spordikiri Ameerikast

Baseballi suurus.

(E. Spordilehe Ameerika kaastööliselt.)

Olen juba lühidat aega Ameerikas viibinud ja veidi ümber vaadanud, nii et võin teie soovile — kohalisi spordiolusid kirjeldada — väikse ülevaatega vastu tulla. Siia elama asudes oli mul küll kavatsus spordi peale tublisti rõhku panna, kuid kohapeal selgus, et see sugugi nii hõlbus ei ole ja ebajumal „dollar“ se'leks õige vähe aega üle jätab. Raske igapäevase töö tõttu ei ole suutnud ka Ameerika eestlased elujõulisteks organisatsioonideks liituda ega midagi suuremat ette võtta. Seltside elu on kehval järjel ja harva leidub tegelasi, kes ilma tasuta käed külge paneksid.

Olen katsunud siin sportlasi pidusid „Edu“ seltsis ja „Spordiklubis“ korraldada, kuid suurt edu sel pole olnud. „Edus“ aitasid mind hra Margevitsh Tallinnast ja paar endist allohvitseride kooli õpilast.

Kõige suuremaks pahaks on siin eestlastel, niisama ka soomlastel ja teistel sisserännanud rahvustel kommunismi tõbi ja joomine, mis ühist seltskondlist tööd kipub täielikult halvama. Nii on siin punaste poolt hävitatud vana Eesti selts ja spordiklubi, mida praegu katsutakse suure hooga jälle jalule seada. Harjutusruumid on „Spordiklubi“ praegu saanud omale kaunis soodsate tingimistega tarvitada Norra spordiklubilt. Lähemal ajal, kui võimalik, rendib „Spordiklubi“ omale ise saali või hakkab maja ehitama. Paljud liikmetest on lubanud majaehitust keskmiste summadega toetada.

Viina aetakse siin peaaegu igas perekonnas koduselt ja headuse poolest vastab ta meie keeluseadusele. Rikastes perekondades tarvitatakse muidugi suure lombi tagant toodud paremaid märjulkesi.

Sisserändajatel tuleb siin mitmete raskustega võidelda. Töösaamiseks on tarvis siin kõigepealt keeleoskust, siis tutvust ja alles lõpuks tööoskust. Ühtegi tööd ei peeta siin mustaks ega häbistavaks, peasi on ikka dollar. Ja seda maksetakse raskema ja mustema töö eest enam.

Aega on üldiselt väga vähe, olen hädas oma kooliskäimisega, töö ei taha kuidagi mahti anda. Kool on muuseas valitsuse poolt kõigile tasuta.

New-York on suur ja võtab palju aega, et ühest kohast teise liikuda. „Edu“ seltsi sõitmiseks tuleb mul näit. tund aega

kolme maa-aluse ekspressiga sõita. See takistab ka seltskondlisest tööst osavõttu.

Olen otsinud asjata siin spordilehte, mis kergejõustikku käsitaks, või üldise sisuga, nagu seda teistes spordimaades on. Mu otsingud on olnud asjatud, need puuduvad siin. Rahvas on suurel määral huvitatud poksis, baseballist, ratsasõidust ja muust elukutselisest spordist, ühesõnaga niisugusest, kus raha mängus ja ise kaasa mängida saab kihla vedades.

Spordiliikumise suuremad keskkohad on ülikoolid ja nende staadionidel keeb elav spordielu. Ajalehtedes võib järjest lugeda kuulutusi, millega ülikoolid omale meelitavad sportlasi. On ka harilik nähtus, et paremaid sportlasi saavutusi näitavad ülikoolid. On keegi aga ülikooli lõpetanud, siis astub ta elumõllu ja peab siinsetes oludes kohe sportimisest loobuma.

Töölisklassil on siin peaaegu võimata sportida, sest siinset töötegemist ei saa võrrelda kodumaa seanahavenitamisega. Kui aega päevatööst jätkub, otsitakse veel lisatööd ja dollari pärast unustab inimese kõik. On ju ka muidugi võimalik kergepingutusega läbi ajada ja osa aega spordile pühendada, kuid üldine kiire elurütm ei luba seda. Kui kaua sa vaatad pealt, kui näed sõpru-tuttavaid dollareid kokku löövet. Kaob sulgi viimaks lust tühjate taskutega ringi käia. Sellepärast on arusaadav, et harrastatakse niisugust sporti, kust on raha loota.

Linna poolt on ehitatud hulk avalikke spordivälje, kus igaüks tasuta võib sportida, ja olen ise ka käinud seal tennist löömas. Leidsin veel ühe vana spordituttava, hra Pint'i, kellega varemalt sai Tartu „Abergis“ töötatud. Ta on olnud varemalt mereväe ohvitser, elanud kõigis Ameerika linnades ja käib nüüd Eesti poistega YMCA's maadlemas.

Head spordilehte on siin raske leida, kõigil ajalehtedel on selle eest oma suured spordi-osakonnad. Sportlaste ülevõtteid ja sporliste sündmuste pilte avaldab kõige enam „Politseileht“. Politseis harrastatakse muuseas ka suurelt sporti ja lust on neid suure ja sirge kasvuga mehi linna tänavatel vaadelda.

Paremate tervitustega **Charles S.**

Ameerika Eesti spordiseltsi aadress on:

New-Yorgi Eesti jõustiku klubi inc.,
616 E. 137 str. New-York, U. S. A.

Babe Ruth.

Ühisriikides on sealsed suurspordi alad — poksi ja basepall pea üheväärilised. Kui küsida yankee'lt, kes on tuline basepalli harrastaja, kumb on suurem — Dempsey või Babe Ruth, siis vastab see kindlasti „Ruth“. Ja ümberpöörduvalt kõlab vastus, kui küsida poksipooldajat.

Nii Babe Ruthi kui Jack Dempsey ilmumine mõne ameerika suurlinna elavamale tänavale kutsub välja peaaegu liikumiskorratuse.

Ülemalolev pilt kujutab Babe Ruth'i, New-Yorgi kuulsat basepalli meeskonna Yankees'i mängijat, kes on basepallis maailma parim striker (lööja). Tema aastapalk on 60.000 dollarit (20 miljoni m. ümber). Iga õnnestanud löögi eest saab ta 500 dollarit (ligi 200.000 m.) eritasu. Hooaja kohta teeb ta sarnaseid lööke poolesaja ümber.

aega maneeshides, kuhu eeskujulised jooksurajad, hüppe- ja viskepaigad rajatakse. Täielikult puhkavad ülikoolid sportimisest 3, isegi 4 suvekuud.

Ameerika sportlasel on seega teatud puhkeaeg kasutada ja see seab tema paremasse seisukorda võrreldes oma Euroopa kolleegadega, kes terve aasta spordivad, kuid mitte küllalt kunaski tugevalt ja ka kunaski tarviliselt ei puhka. — Teisalt tugeb Ameerika sportlaste saavutuste edu harukordselt heal organisatsioonil ja asjatundlikul juhatusel. Treening ülikoolide meeskondades on niivõrd tugev, et sellest Euroopas vaevalt aimu on. Selle kõrval ei tohi aga muidugi ka koolitöö kannatada ja osavõtuks sportlisest treeningust ja võistlusest on välja töötatud valjud eeskirjad. Mõningate arvamine, et Ameerika ülikoolides ainult sporditakse, ei ole seega õige. Igal õpilasel on arvukas kogu eksame sooritada, sest Ameerika ülikoolid, n. n. college'id erinevad tuntavalt Euroopa omadest.

Ameerika spordihooaeg.

Ameerika asjaarmastajasport ja peaaegu täielikult ülikoolisport hoiab täpselt teatud kindlaksmääratud tähtaegadest kinni. See näib küll veidi konservatiivne komme olevat, kuid sisaldab tubli osa praktilist mõistust ja jõudu.

Jalgpalli, Ameerika jalgpalli, mängitakse 1. oktoobrist kuni novembri lõpuni, ja siis võivad kõik suuremad meeskonnad oma kolid kokku lüüa. Sellest kombest peetakse sarnase püsivusega kinni, nii et viimase 15 aasta jooksul ei ole ühtegi suuremat võistlust edasi lükatud, olgu ilm miline tahes. Läänud aastal oli isegi sarnane

juhus lõpuvõistluses Yale'i ja Harvard'i ülikoolide vahel, et ranga saju tõttu tribüünidele ja mänguvälja keskkohale kumbagi värvavat näha ei olnud ja ka mängijad mõne minutiga tundmatuks muutusid.

Kevadist jalgpallihooaega ei tunta Ameerikas, ka socceris, association jalgpallis, mitte. Viimasel ajal propageeritakse siiski kevadise hooaja sisseseadmise mõtet. Talvel valitseb vaid sise-sport, kui poksi, vehklemine, maadlus, ujumine, turnimine, korvpall, tennis ja kevadest baseball, rahvusmäng. Terve aasta kestab sõudesport ja vehklemine, kuna kergejõustik kevadist või sügisest hooaega tunneb spordiväljadel ja talvist hoo-

Ameerika otsib Euroopast treenereid.

Kestvusjooksud on alati olnud Ameerikal nõrgaks alaks ja ühelgi olümpiaadil ei ole nad selles erilist edu saavutanud. Silmapaistev oli nende nõrkus Pariisis. Ameeriklaste parim mees jäi 10.000 mtr.-is juba maa esimesel poolal Ritolast ja Videst ringi maha. Ameeriklased on veendunud oma kestvusjooksu stiili puudulikkuses ja tahavad põhjalikku muudatust selles ette võtta. Kohase treeneri leidmiseks on ameeriklased Soome poole pööranud.

Jalgpalli esivõistlused.

Süsteemi ümbermoodustamisel.

Eesti jalgpalli esivõistlused on käinud omapärasemat rada. 1920. a. figureerisid esivõistlustel üldse ainult 2 meeskonda — Sport ja Kalev. Sellest peale on jalgpall meil aasta-aastalt tugevalt paisunud, kuid ilma et esivõistluste korraldusesse oleks toodud mingit kindla ilmega süsteemi. Möödunud hooajal jõudsimeni kaugele, et meil esivõistlustel löid kaasa 25-e seltsi ümber üle 40-ne meeskonnaga tervelt neljas klassis. Seltsid võisid oma meeskonna ja meeskondadega osa võtta oma soovi järel ükskõik mis klassis ja suuremad tegid seda kõigis klassides. Sellele kaosile pani krooni pähe kahe miinuse süsteem üles antud mängijate „klassivahedega“, kus suur rida võistlusi tühistati ja kaotajad, näituseks 2. klassis, juba poolfinaali välja tormasid. Kõigi meeskondade sõidukulud kandis liit, kuna hulk neist pika sõitudega võistlustest sissetulekuks ei annud sadat markagi. Oli suur kahtlus ja seda isegi liidu juhatuses, kas suudetakse seda „kahte miinust“ meisrite selgitamiseni jätkata. Päästmise tõi esimeses klassis olnud ekstraordinaarne neljakordne heitlus Eesti jalgpalli meistri tiitli suurprätendentide Spordi ja Kalevi vahel. See tõi suure õnne kokku summa, mis liidule veel isegi 300.000 m. ümber ülejääki andis. Vastandina mujal ilmas olevale esivõistluste korrale ei saanud need seltsid sellest ühtki marka osa. Esivõistluste majanduslikku käiku selgitavad järgmised arvud: sissetulekut kokku 720.780 m., sellest üksi Tallinna suurvõistlustelt 659.020 m. Kogu provintsi oma klasside reaga andis ainult 50.000 m. ümber, tarvitas aga kuludeks 200.000 m.! Nii näiteks Viljandi maakond, kelle meeskondade kulud olid 23.093 m., andsid võistlustega sissetulekut aga ainult 2.665 m. ja Virumaa vastavalt kulusid 59.320, tulusid ainult 17.690 m.

Tuleva-aastaste esivõistluste, õigemini üldse Eesti jalgpalli esivõistluste reorganiseerimisega ollakse praegu ametis. Liidu poolt on kokku kutsutud ja seni mitu koosolekut pidanud pealinna ja selle lähimate seltside asemikud. Ilma et liidu juhatus mingi kavaga oleks esinenud, on nõupidamiste ülesandeks välja töötada uut Eesti esivõistluste süsteemi, mis oleks otstarbekohane ja mis liidu asemikkude kogu lähedase aastakoosoleku kinnitusega saaks maksvuse.

Võib kahtlusetult ütelda, et praeguse klasside jaotusega esivõistlustel oleme meie vähemalt Euroopas ainsamad. Ühegi Euroopa riigi esivõistluste määrustik ei tunne võimalust, et üks selts esineb neljas klassis. Meie olukord lubab ühel või kahel seltsil oma käes pidada kogu Eesti jalgpalli ülemvalitsust, nagu see meil praegu ongi. Kõigile teistele seltsidele on mõne parema kvaliteediga ja ühes sellega majanduslikult enam kindlustatud seltsi tõttu tehtud rasked takistused samale oksale jõudmiseks.

Pealinna vähemate ja provintsi seltside meeskondade edule ja oma klassi meistriks tulekuks ja selle järele edasi tõusuks seisavad praeguse olukorra juures paljudes aastateks ees suuremate seltside teised, kolmandad ja neljandad meeskonnad.

Et iga seltsi meeskonnale esiplaanile pääsu võimaldada, laiemale hulgale seltside meeskondadele suuremat võistlustuhvi pakkuda ja konkurentsi vähemates klassides tasavägisemaks muuta, selleks on loomulik üldine Euroopa moodus: iga seltsi esitab esivõistlustel üks meeskond.

Sarnasel korral kujuneb meil kaks ehk kolm, kuid mitte rohkem klassi, kuhu seltsid oleks jaotatud nende võimete järele. Selle möödupuuks on möödunud hooaeg, kuna võimalikke eksitusi, mis rasked ei oleks, parandaksid peetavad uue korraldusega esivõistluste seltside tõusu ja langusega ühest klassist teise.

Välismaade esivõistluste korralduses tuntakse kahte süsteemi: karika ja punktide oma. Esimene neist on ühe miinuse süsteem ja teine, milles kõik vastased kohtavad oma klassis üksteisega ja paremuse — meistri tiitli annab punktide kogusumma, arvatud võidu pealt 2, viigi pealt 1 ja kaotuse korral 0 punkti.

Tuntud jalgpallimaadest on karika süsteemi tarvitajad ainult Soome ja Norra. Kuigi jalgpall on suurel määral õnne tähe all käiv, on karikasüsteem välismaal oma võistluste tulemuste poolest kõige ebakindlam.

Punktisüsteemil on siin vastuvaidlemata paremus. Maadest, kus punktisüsteem kõige puhtamalt välja kujunenud ja kõige kohasemaks tunnustatud, on Inglismaa, Ungari, Austria, Rootsi. Peale nende on punktisüsteem tarvitusel veel Shveitsis, Saksas, Itaalias, Poolas, Belgias, Hollandis ja meile lähematest maadest Poolas, Leedus ja Lätis.

Väljakujunenud jalgpalliga maid eeskujuks võttes näeks meie Eesti esivõistluste kava edaspidiseks järgmiselt: Esivõistluste peetakse 3-es klassis, esimeses ja teises klassis on meeskondade täisarvaks 11. Kuna meil praegu 11 esimese klassi seltsi ei oleks, siis võiks tulevases hooajast peale esimeses klassis olla 6 meeskonda: Tall. Sport, Kalev, TJK, Floora, Nõmme Kalju ja Pärnu Tervis. Iga meeskond võistleks üksteisega kaks korda: kord kevadisel ja kord sügisel esivõistluste ringil. Võistlustel viimaseks jäänud selts langeb teise klassi, kuna teisest klassist 2 seltsi esimesesse tõuseks. Sellega kasvaks 6 aasta järele meil 11 esimese klassi meeskonda, kuna siis iga-aastaste esivõistluste järele teisest klassist tuleks esimesse ikka kaks, kuna aga siis ka juba tagasi langeks kaks. Esimese klassi võistluste korraldus on täielikult liidu käes. Iga võistluse arvatavast puhtast ülejäägist saab liit ja kumbki võistlev selts ühe kolmandiku.

2. klassis oleks 11 meeskonda, kes võistlustega algaks kevadel ja üksteisega võistleks ühe korra. Võistluste kulud ja tulud jääks täiesti võistlevate seltside eneste kanda, kuna liit ainult tähtpäevad, võistluskohad ja vahekohtuniku määraks. Seega oleks igal 2. klassi seltsil hooaja kohta pidada 10 esivõistluste mängu ühes mitme sõiduga. Sellest peaks seltsid, kes praegu üldiselt tõusul ja möödunudki aastatel ise võõraid meeskondi vastu võtnud, ka saama toime. Samuti tasuks võistlu-

sed enamal jaol kordadel sõidukulud ära, kuna mitmed võistlused kindlasti annaks ülejääki.

Ei ole ka otstarbekohane nõuda, et liit 2. klassis korralduskulud kannaks. Senised esivõistlused on näidanud, et kui liit mingit vähemat võistlust korraldab, siis see pea midagi sisse ei too ja ainult tugevasti tuleb juure maksa. Selle vastu on aga seltsid sama vastastega võistlusi ise korraldades saanud tuntavalt suuremat sissetulekut. Tulutoovam on kui liit esimese klassi võistlustest saadava sissetulekuga 2. klassi meeskondade sõidukulude katmise asemel, ütleme, näit. treenerid neile seltsidele saadab.

Kuna paljudel seltsidel mitu meeskonda, siis tuleb neile anda samuti võistlemisvõimalus. Selleks oleks reservmeeskondade esivõistlused. 1. klassi reservide esivõistlustest võtaks osa näituseks Kalev 2, Sport 2, jne. 2. klassi reservide võistlustest võtaks osa Kalev 3, Sport 3 ja teise klassi seltside teised meeskonnad, näit. Narva Võitleja 2, Türi Spordiringi 2 jne.

Toodud süsteemi paremuseks on, et ta meie jalgpallisporadis loob selge ja terve olukorra, uutele seltsidele meie praeguse parema mänguklassiga kukkupuutumist ja tõusu võimaldab, ühtlasi 2. klassi seltsidele jätab tasavägise konkurentsi välja vaadetega oma klassi meistri kohale ja sellega samuti nende tõusuks kaasa aitab. Tagajärjeks on ka, et meil praeguse 2—3 teistest tugevalt parema seltsi asemel kujuneks neid rohkem, mis meie jalgpalli hariklassi suurendaks, kuna vähemate meeskondade arv jääks samaks. Samuti ei kaoks praeguste 1. klassi seltside tugevad reservmeeskonnad, kuna need kaasa teeks reservide esivõistlusi ja seal võistlust peavad samuti oma klassi meistri tiitli pärast. Ühtlasi oleks reservmeeskondade mängijatel nõrgematel matshidel võimalus kaasa teha võistlusi oma seltsi esimese klassi meeskonna ridades.

Toodud kava, mis, nagu tähendatud, Euroopa kõige mitmekesisemates jalgpallimaades eduga tarvitusel, on nüüdsetel nõupidamistel juba harutusel olnud.

Vahekohtuniku praktikast.

Inglise jalgpalliliidu vahekohtunikkude kolleegium on hiljuti huvitava otsuse teinud. Küsimus seis järgmises: kui jalgpallimatsh katkestatakse mingil põhjusel 5 minutit enne esimese poolaja lõppu vahekohtuniku poolt ja vahekohtunik unustab kaotsiläinud minutid kohe järelmängida lasta, kas võib ta ka teist poolaega 5 minuti võrra pikendada? Kui ja, kas on meeskondadel nende minutite mängimiseks tarvidus väljapooli vahetada? Kolleegium otsustas järgmist: kui vahekohtunik märkab oma viga enne teise poolaja algust, peab ta seda korrigeerima sellega, et ta puuduvad 5 minutit laseb kohe ära mängida. Kui ta aga oma viga märkab alles siis, kui teine poolaeg juba alanud, ei tule esimesel poolajal kaotsiläinud aega enam lasta mängida.

Pärnu sportline ülevaade möödunud hooaja kohta.

Jalgpall.

Pärnu paremaks jalgpallimeeskonnaks on Tervis. Tervise 1. meeskond pidas hooaja jooksul 18 võistlust, millest 11 võidetud ja 7 kaotatud, mis lõppesid väravate vahekorraga 57:30 Tervise kasuks. Kaotatud on 3 korda Inglise Verikäpa laeva jalgpallimeeskonnale 1:2, 0:3, 1:4. Selle Pärnus olnud laeva meeskond koosneb 35 jalgpallimehest. Üldse on 5 korda mängitud väljamaa meeskondadega. Meeskonna paremaid tagajärkeist on nimetada võite Viljandi Spordiringi üle 3:1, 2:1 ja 4:0. Pärnu Vapruse üle 7:0, 7:1 ning Türi Spordiringi üle 1:0. Treeneriks oli meeskonnal hooaja algul H. Paalberg Tall. Kalevist.

Tervise 2. meeskond pidas hooaja jooksul 10 võistlust, millest võideti ja kaotati 5, mis lõppesid väravate vahekorraga 25:22.

Tervise 3. meeskond, mis kokku seati alles hooaja lõpul, pidas ainult 3 võitlust.

Vapruse 1. meeskonna paremaks tagajärjeks hooaja jooksul võiks nimetada võistlust Tervise 1., mis lõppes 2:2.

Vapruse 2. ja 3. meeskonnad pidasid hooaja jooksul ka mitu võistlust.

Teistest meeskondadest on veel nimetada Nooruse ja Pärnu jalgpalliklubi meeskondi.

Kergejõustik.

Hooaja jooksul peeti kaks kergejõustiku võistlust: rahvuslised ja maakonna esivõistlused. Mõlemad Tervise korraldusel. Mõlemad võistlused õnnestusid. Maakondlised võistlused seati 13 ja rahvuslised 3 uut maakonna rekordi. Paremaid saavutusi on nimetada: Teinburgi (Tervis) 100 m. 11,8 sek. ja 400 m. 55,0 sek.; Jaanuse (Tervis) 1500 m. 4.34,0 min. ja 3000 m. 9.55,0 min.; Kurmi (Vaprus) 5000 m. 17.38,6 min.; Tammani (Tervis) 1,64 m. ja Laur (Tori Kalev) 1,63 m. kõrgushüppes; Lauri teivashüpet 3,04 m.; ketas Miil (Tori Kalev) 34,91 m. ja odaheide Meimer (Tervis) 50,03 m.

Ujumine.

Et küll Pärnu supellinn, kuid selle peale vaatamata on ta veesportis praegu teistest maha jäänud.

Ujumisvõistlusi korraldas ühe Tervis ja teise Sindj Kalju Sindis. Neil võistlusil seati üles mõned maakonna rekordid.

Raskejõustik.

Senini on peetud rahvuslised tõste- ja maadlusvõistlused, kus seati tõstmises 11 uut maakonna rekordi. Raskejõustik Pärnus on viimastel aastatel tublisti edenenud.

Tervis korraldas oma raskejõustiklastele 3-nädalised maadlus- ja tõstekursused. Kursusi juhatas A. Volrat Tall. Spordist. Raskejõustiku hooaeg on alles ees. Loota võib raskejõustiku alalt Pärnust veel paljugi hooaja jooksul. **A. P.**

Saksa paremad tennismängijad on Saksa tennisliidu poolt välja kuulutatud nimestiku järele järgmised: 1) O. Froitzheim; 2) H. Landmann; 3) L. Heyden; 4) Hannemann; 5) H. Moldenhauer; 6) G. Demasius; 7) F. Rahe; 8) dr. H. Kleinschroth; 9) O. Kreuzer; 10) Dr. Dessart; 11) Dr. Buss; 12) Dr. Kupsch.

Ilmameister odaviskes.

E. Spordilehe referendum.

Kes on parim Eesti sportlane?

Elav osavõtt ja äge võistlus.

Toimetuse poolt läinud numbris välja kuulutatud hääletamisvõistlus on sportlites ringkondades elavat vastukõla leidnud. Hulk hääletamisedelid on juba ära antud. Enamus neist kuulub Tallinnale, provintsile võib väikest leigust hääletuse vastu ette heita. Võib olla ka, et hääletajad oma sedelitega rutanud ei ole, sest nende äraandmise tähtajaks on 1. jaanuar. Soovitame endi lugejatele siiski seda kiiremini teha — mida varem, seda parem. Kui hulk sedeleid viimasele päevale ikkujub, on toimetusel raske neid korraga sorteerida ja hääletatavate kui ka hääletajate paremust kiirelt selgeks teha.

Et eelmine Spordilehe number juba peaaegu läbi müüdnud ja hääletussedelitest puudus tekkinud, toome selle käesolevas numbris uuesti, et kõigil spordihuvilistel võimalus oleks võistlusest osa võtta. Soovitame ka kõigile oma sõpradele võistlusest osa võtta ja juhatage käesoleva Spordilehe numbrile peale. Kui elavalt mõned ringkonnad hääletusest osa võtavad, näitab juhtumine, kus üks meie sporditegelane oma perekonnalt kokku 6 hääletussedelit tõi.

Võistlus hääletatavate paremate sportlaste vahel on haruldaselt äge, pea iga päev kõigub nende järjekord, kord üht kord teist ettepoole tõstes. Esigrupp on siiski Klumbergi, Lurichi, Lossmani, Pütsepa ja Neulandi näol moodustatud. Järgnevad teised meie tuntumad sportlaste nimed.

Väljalõigata.

EESTI SPORDILEHE HÄÄLETAMISSEDEL.

Kes on parim Eesti sportlane?

Äraandmise tähtpäev 1. jaanuar 1925. a.
Gonsiori tän. 4, TALLINN, Postkast 70.

Paremad Eesti sportlased on:

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.

Hääletaja allkiri

Elukoht

Gunnar Lindström,

kes 12. oktoobril oma kodukohas Eksjös, Rootsis, ilmarekordi odaviskes 66.62-ga püstitas. Endine ilmarekord oli soomlase Jonni Myyrä oma ja pandud 1919. aastal Stokholmis.

Kahe käega kokku on Lindström saavutanud 113.17, mis teda ilmas teisele kohale asetab. Esimene on tema kaaslane — ilmarekordimees Y. Häckner, kes 1917. aastal 114,28 saavutas.

Tõstmine.

„Väljakutse Anglo-Saksi lihaketetele“.

Selle pealkirja all teatab Pariisi L'Auto, et Prantsuse spordiajakirja La Culture Physique'i toimetaja on välja pannud 10.000 franki (200.000 m. ümber) sellele, kes inglased või ameeriklastest kordab Charles Rigoulot tõstesaavutusi. Auhind on maksev 3 kuu jooksul.

Charles Rigoulot' juures on eelmistes E. Spordilehe numbrites juba peatatud. Nüüd on tuua ta paremad saavutused: rebimine paremaga 96,5 kg.; tõukamine vasakuga 100 kg.; surumine kahega 92,5 kg.; rebimine kahega 116 kg. ja tõukamine kahega 147,5 kg.

Hämmastava maiguga on, et prantslased oma „väljakutse“ on adresseerinud anglo-saksidele, inglastele ja ameeriklastele, kuna viimastel just head tõstjad puuduvad.

Rigoulot ise jätkab ettevalmisust Gässleri 151 kg. kahe käega tõukamise ilma rekordi purustamiseks. Selle tähtpäevgi on juba kindlaks määratud: see sünnib sama L'Auto teatel veel käesoleva aasta 21. detsembril. Rigoulot'le „kuraashi“ andmiseks on selleks puhuks välja pandud rida auhindu tõstesporti mätseenidelt. 21. det. — päev, mis Gässleri rekordile peab saama saatuslikuks, ei ole enam kaugel.

Hilja ülesleitud eksitus.

Shamoniis peetud taliolümpiaadil kuulutati suusahüpetes kolmanda auhinna omandajaks Thorleif Haug. Nagu nüüd selgub, olla selles kohtunikud eksitusega punktide arvamisega tegemist. Nimelt tuleb kolmandale kohale lugeda Anders Haugeni, neljandale Einar Landriki ja vast viiendale Thorleif Haug. Shamoniis loeti Haugi punktidearvuks 18.000, kuna see tegelikult 17,854 oli ja Haugeni 17,916.

Jalgpall.

Inglise kindel võit
Belgia üle.

Inglise 4, Belgia 0.

8. dets. peeti Birminghamis West Bromwich Albioni väljal 15.000 pealtvaataja ees Inglise-Belgia maavõistlus.

Inglased juhivad algusest peale. 7 min. järele antakse Inglise heaks penalty. Lööb parem sisemine Roberts Manchester City'st, kuid Belgia väravavaht Debie püüdis. Inglased löövad poolaja jooksul kolm korda latti, Debie võtab Robertsilt korra palli jalalt, kaks korda tõrjutakse korneri pall Belgia väravaliinilt tagasi, kuid ikkagi saavutab Inglise oma tsentrforvardi Bradfordi (Birmingham) kaudu 1:0 Inglise heaks. See on poolaja resultaat. Teine poolaeg on inglased veel suuremas paremuses. Bradford markerib uuesti ja vasak sisemine Walker Aston Villast kaks korda. Lõpuresultaat 4:0 Inglise heaks. Belgia väravavaht Debie oli suures vormis, muidu oleks belglaste kaotus võinud olla poole suurem.

Inglise võistlustelt.

Notts County, kes Inglise 22 esimese klassi meeskonna esivõistlustel oli esimesele kohale tõusnud, sai Westham United'ilt lüüa kolme väravaga nulli vastu. Londonlaste ülekaalu kinnitajateks olid Williams 2 ja Watson 1 väravaga.

Birmingham, kes Notts Foresti vastu viigi mängis, asus nüüd esikohale. Huddersfield Town, kes esikohalt langes 9-ndale, on end jälle üles tõotanud ja seisab nüüd peale võitu 4:0 Sunderlandi üle juba teisel kohal.

Eesti Spordileht

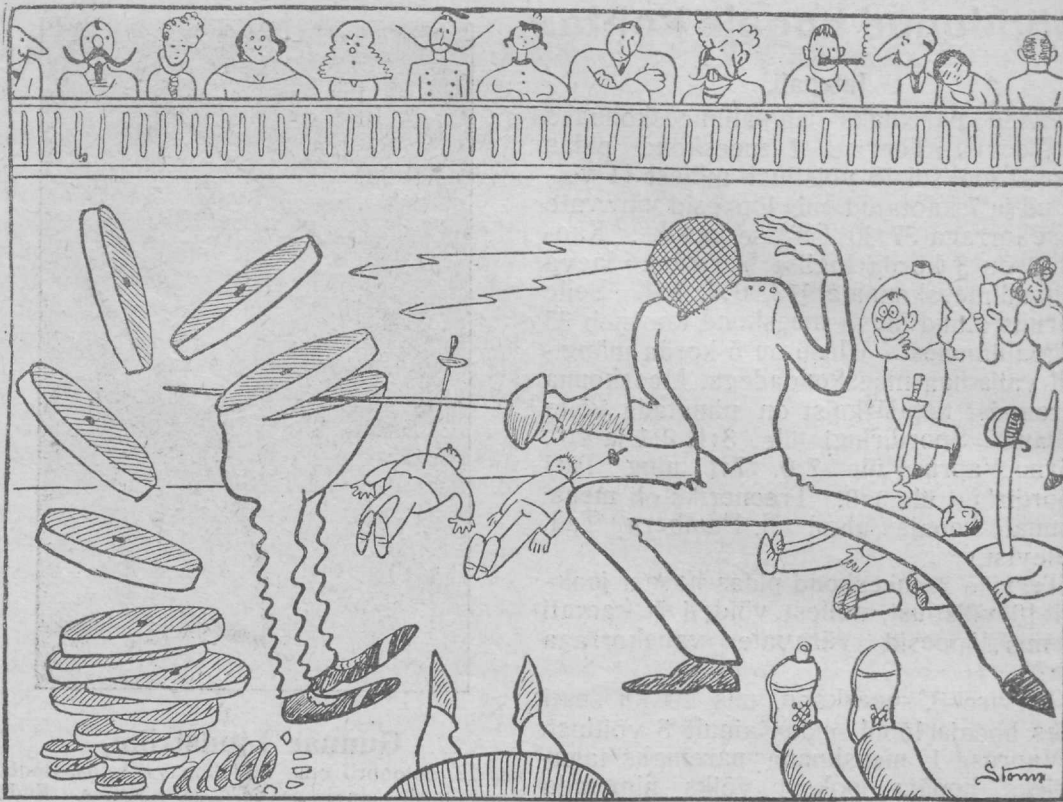
ilmub ka 1925. aastal praegusel kujul nädallehena ja sama hinnaga Eesti Spordi keskliidu väljaandel edasi.

Tellimishind on aastas 500 mk., poolaastas 275 m, kuus 50 mk., Välismaile poole kallim.

Tellimisi 1925. aasta peale võetakse talituses, Gonsiori tän. 4, Tallinn, ja kõigis kodumaa postkontorites juba vastu.

Üks ägedam spordiala.

Vehklemissport

on olnud ikka kõige aristokraatlisem spordiala, rüütlite ja salongilõvide näputöö. Eriti on ta olnud harrastatav lõunamaadel, kus üleliigne ei ole vahel teise kuumalt keevasse südamesse jahutuseks külma ora torgata või sheibikene liha—konti mõnelt kehaosalt kui vorsti või singi otsast maha raiuda. Eriti hoogsaks on läinud vehklemismeistrite üksteise veristamine peale Pariisi olümpiadi, kus Prantsuse kohtonikud vägisi püüdisid oma meestele võitused kinkida ja teised kaasvõistlejad nii sapisse tniu ajasid, et need muud kui üksteist notivad. Ajalehed on nüüd mitmetest duellidest vehklemismeistrite vahel teatanud, kus üksteist elukardetavalt haavatud ja jäädavalt sandistatud.

Tabeli viimane — Preston North End tegi katset enese ülespoole upitamiseks, kuid ei ole oma lootusetust seisukorrast välja jõudnud.

Teises divisioonis sai Derby County ootamatu lüüasaamise 0:3 Leicesterilt ja sellega on Manchester United teise divisiooni juhiks.

Austria sündmused.

Üllatus üllatuse järel.

Austrias on esivõistlustel iga võistluste päev olnud eelmisest kindlusetam. Kõikide eelduste vastaselt on üllatusresultaat järgnenud uuele veel üllatavamale.

Algus oli Viini kahe suurmeeskonna — Rapid'i ja Amateure kohtamisega. Amateure oli eelduste järele hiilgevormis. Seda kinnitasid Amateure võidud Praaga Sparta, Slavia ja Budapesti MTK üle. Rapid'i taheti aga juba hauda lasta. Kohtamine 30.000 pealtvaataja ees lõppes sellega, et Amateure sai kõige puhtamalt peksta 0:3.

Siis tuli järgmine võistluste pühapäev. Seal sai Rapid WAC käest lüüa 1:2. See oli WAC suur ja teenitud võit. Värava Rapid'i eest tegi Uridil.

Amateure oli oma korda vormis. Rudolfshügel kaotas 10-ne mehega mängiva Amateure vastu 0:5. Väravaid löid Wieser (4), Schaffer (1).

Viimasel pühapäeval oli Amateure vastaseks Admira. Algul tegi Amateure endale ise värava. Siis tehti Amateurele teine värav — penaltyst. Amateure viis seisu 1:2 peale. Lõpuks veel üks Admira läbimurre ja Amateure oli kaotanud 1:3. Seda vaatamata asjaolule, et valitses 4/5 mängust.

Seis on praegu järgmine: esimene Hakoah, 10 mängu, 13 punkti; järgnevad Rapid, WAC ja Simmering, igal 11 p.; edasi Amateure ja Admira 10 p.

Ofsaidi määruse kohta on Inglise jalgpalliliidu juht mister Wall pidanud tähelepanuväärse kõne panketil, mis peeti Lõuna-Aafrika meeskonna auks. Walli arvates on tulnud kätte aeg, et ofsaidi määrust muuta. Nimelt soovitab Wall ofsaidi määrusesse võtta kolme mängija asemel kaht, nii et kahe vastasmängija eesolekul ofsaidi ei ole.

Lõuna-aafriklastel on oma võistlusreisi Inglismaal lõpetanud. Nad on pidanud 25 võistlust, millest võidetud 15 ja kaotatud 10. Väravaid 78:47. Viimane võistlus oli Evertoniga, kes aafriklastele kaotas 2:3.

40 mängijat diskvalifitseeritud on Inglismaal. Põhjuseks on, et nad pühapäeval võistlesid, kuna see Inglismaal keelatud.

Poola meister Lvovi Pogon on oma Kesk-Euroopa võistlusreisil Viinis Simmeringile kaotanud 0:1 ja Hakoah'ga mänginud 2:2.

Sportlased leiavad kõige kohasemat kehakinnitust

E. S. S. „Kalevi“ einelauas.

Maitserikkad ja toitvad lõuna- ja õhtusöögid, puhas valmistus ja odavad hinnad.

Austusega

ökonom V. PEEDO.

Mitmesugust.

28 aastat vahekohtunik.

Mis selle aja jooksul ette tulnud.

I. T. Howcroft, Inglise liiga kogenum kohtunik, kes juhtinud paljuid rahvusvahelisi võistlusi ja peale selle mitut Inglise karika finaali, on praeguseks jalgpalli vahekohtunikuna tegev olnud 28 aastat. Mis tal selle aja jooksul ette tulnud, sellest kirjutab I. T. Howcroft pealkirja „Käe g a k a t s u t a v a d“ kogemused“ all järgmist:

„Loomulikult on vahekohtunikul, kes, nagu mina, veerandaastasada oma kohust täitnud, selja taga lõpmatu rida kogemusi, meeldivaid ja muid. Esimesel tähtsamal mängul, mida mul juhtida tuli, viskas üks pealtvaataja mulle mullamätta vastu nagu. Samuti tean ma, mis tähendab respektitult backilt saada palli näkku lööduna ja selle juures mõnda hammast kaotada. Sõjaseelsetel aastatel jõudsin ma arusaamisele, et lirimaa ei ole häbelikule vahekohtunikule kuigi meeldiv pind. Oma esimesel sõidul lrimaale sain ma — rohkem ettekavatsuse kui õnnetu juhuse läbi — vankrist välja kraavi visatud, kuna vankrijuht nähtavasti veendunud oli, et mind tarvilik on enne mängu juhtimisele asumist kuidagi viisi „näost ära lüüa“. Kui ma väljale astusin, jätkus „verest ärälöömise“ toiming rahvahulga poolt, kes mind vastu võttis revolvripaukude tervitusega.

Ühel karikamängul Glenavoni ja Belfast Celtic'i vahel, samuti Iiris, ei asunud ma ennem mängu juhtimisele kui laskmine oli lõppenud. Kui ma aga vastasmeeskonna poolt saavutatud värava tunnistasin, algas trall uuesti. Ebamugavast situatsioonist, millesse ma seega sattusin, päästsid mind ametlikud korraldajad, kes mind riietusruumi viisid ja sealt tuli kõrvalisi teid mööda jaama hiilida. Kord juba raudteevagunis olles uskusin end kindlana tundvat, kuid enne kui rong hakkas liikuma, tuli jaamaesisele pikkade sammudega üks iirlane, kes võimsa häälega vahekohtuniku järele küsis. Kui mees sisse tungis vagunisse, milles asusin ja mulle revolveri nina alla pani, kahtlesin ma väga, kas ma Inglismaad veel kunagi näen. Õnnelikult kombel ei olnud revolver aga laetud.

Mul on mõnu olnud jalgpallivõistlusi juhtida kõigis Euroopa riikides peale Venemaa. Prantsusmaal tungisid korra vargad mu riietusruumi, varastasid raha taskutest, siis väärtuslisi mälestusasju ja kallid kulduuri, mis mulle oli anetatud Lancashire'i jalgpalliliidu poolt. Kuid juba enne kui ma teist poolaega vilistasin, lubasid Prantsuse võimud mulle mu kahju heaks teha. Ja nad pidasid sõna.

Ma olen tunnud kõiki austusi, mis ühele Inglise vahekohtunikule võivad vastu sõita ja ma olen kogunud hulga sõprusi, mis vääriavad mu pikka tegevust jalgpallisportdis.“

Kaheteraga mõök.

Ühisriikides on moeks filmida kõigi suurte ülikoolide meeskondade treening- ja võistlusmatshe. Kuid nüüd on mitu ülikooli, kes seda sammu varemalt rõõmuga vastu võtsid, filmimise vastu protesti avaldanud.

Malenurk.

E. Spordilehe maleosakond.

Tallinna Eesti Maleseltsi häälekandja.

Tegev toimetaja J. Türrn.

Nr. 5, 17. detsembril 1924.

Ringvaade.

Tallinn. Turniir Tallinna meistri tiitli peale on järgnevalt lõppenud:

Järje nr.	Kelle vastu												Võite	Kaotusi	Viike	Punkte	Võidu %	Auhind		
		Kes	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10							11	
1	Türrn	E.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10	0	0	10	100	I (kuld märk ja Tallinna meistri tiitel)
2	Israel	0	S	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	8	2	0	8	80	II (hõbe märk)	
3	Raudvere	0	1	P	1	1	1	1	1	1	1	0	8	2	0	8	80	III (hõbe märk)		
4	Friedemann	0	0	0	O	1	1	1	1	0	1	1	6	4	0	6	60			
5	Karukäpp	0	0	0	0	R	+	1	1	1	0	0	4	6	0	4	40			
6	Nedsvezki	0	0	0	0	—	D	1	0	1	1	1	4	6	0	4	„			
7	Kaegbein	0	0	0	0	0	0	I	1	1	1	0	3	7	0	3	30			
8	Kerup	0	0	0	0	0	1	0	L	1	0	1	3	7	0	3	„			
9	Sakovski	0	0	0	1	0	0	0	0	E	1	1	3	7	0	3	„			
10	Sepp	0	0	0	0	1	0	0	1	0	H	1	3	7	0	3	„			
11	Vittlich	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0	T	3	7	0	3	„			

Märkus: Tabelis leiduvad märgid „+“ ja „—“ tähendavad, et vastav mäng on (Karukäppale) võiduks ja (Nedsvezki'le) kaotuseks loetud.

Mängude kohta. Türrn'il oli õnne mõnes mängus. Näiteks oli Friedemann'il võimalus temale viiki peale sundida (saatuslikult ei olnud viike selles turniiris!). Nedsvezki, omades vankri Türrn'i ratsu vastu oleks õige mängu juures vähemalt viigi saavutanud. Ka Raudvere'l oli võimalus tema vastu paremat mängu lõppu saavutada. Kuid ka paljude teiste mängijate kohta võib öelda, et nemad mõne punkti õnnkombel saavutanud (Vittlich — Israel).

Üllatav on Raudvere hea tagajärg. Ta saavutas ühesuguse punktide arvu Israel'iga, kuid järgnenud matshis kaotas temale —3, +1, nii et pidi kolmandama kohaga leppima.

Läti meistermängija Apscheneek mängis 10. det. Estoonia punases saalis 28 västasega ühekorraga. Apscheneek liikus ühe laua juurest teise juure, tehes kiirelt käike. Tema vastastel oli võimalus 28 korda kauem mõelda iga käigu üle. Vastaste seas oli 5 Tallinna esimese klassi mängijat. Esimesed neli mängu lõppesid meistri kasuks. Pärastpoole hakkasid ka mõned tema vastastest võitma ja viiki tegema. Lõputulemus oli peale 3¼ tunnilist mängu järgnevalt meistri kasuks +18, —5 (Wupperfeld'i, Bergmann'i Ferli, Karukäpp'a ja Sakovski vastu), = 5 (prof. T. Lemba, Israel'i, Piperal'i, dr. Rauch'i ja Jungdorf'i vastu). Sellele järgnes koosviibimine meistri osavõttel ja lõpuks jagunesid järelijäänud nõuandemänguks järmselt: Apscheneek, Jungholz, Leiner ja Siitska ühelt poolt ja Türrn, Kangro, Piperal ja Sakovski teselt poolt. See mäng lõppes viigiga.

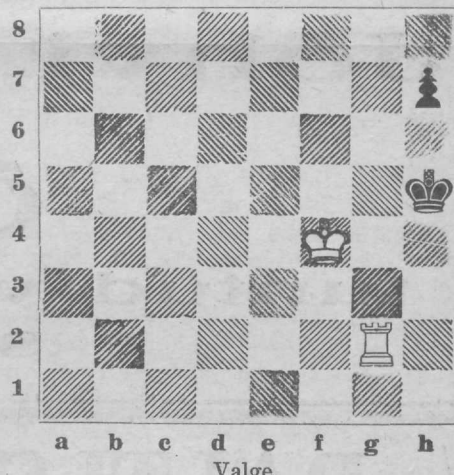
Nimelt on konkurendid filme selleks kasutanud, et põhjalikult tutvuneda vastaste mänguviisiga, uurida selle eriomadusi ja „patentnumbreid“. Tagajärjeks on olnud, et peale filmide uurimist vastased on faviiritideks olnud filmitud meeskondadega viigile mänginud, või neid isegi võitnud.

Aulegioni ristid on Prantsusmaal anetatud kolmele suurele sporditegelasele Geo André'le, O. Léry'le ja R. Dantou'le. Neist on Geo André Prantsuse atleet, kes osa võtnud neljandest olümpia mängudest ja on olnud 20 korda Prantsuse meister. Octave Léry on Prantsuse rugby liidu esimees ja Roger Dantou samuti üks rugby juhtidest.

Ülesanne nr. 4.

W. A. Shinkman.

Must.

Valge: K f4; V g2 (2).
Must: K h5; E h7 (2).
Kadu (matt) 3 käiguga.

Missugused omadused peavad eeskujulikul vahekohtunikul olema?

- Salomoni tarkus.
- Hiiobi kannatus.
- Sfiinksi vaikimine.
- Filosoofi rahu.
- Herkulesi jõud.
- Damaskuse mõõga teravus.
- Hurdakoera haistmine.
- Pühvli paksnahksus.
- Viimsepäeva kohtuniku õigustunne.

Ka kõigi nende vooruste omamisel on küsitav, kas suudab vahekohtunik kõigi rahulolemist teenida.

Erminio Spalla, Itaalia ja Euroopa raskekaalu meister, on Jack Dempseyale rahvusvahelise poksiliidu kaudu teinud ametliku kutse võistlusele ilmameistri tiitli pärast. Kutse kinnitamiseks on Spalla liidule määruste kohaselt sisse maksnud 2000 liiri (30.000 m. ümber).

Itaalia klassilise käimisvõistluse 100 km. peale, mis peeti Milanos, on võitnud sakslane Hähnel ajaga 9 t. 57 m. 16,8 sek. Teiseks tuli itaallane Pavesi. Osavõtjaid oli 52.

Euroopa poksimeistrid (professionaal) on praegu järgmised: kärbeskaalus Mont-

reuil, Belgia; kukekaalus Scillie, Belgia; sulgkaalus Hebrans, Belgia; kergekaalus Vinez, Prantsuse; kerge-keskkaalus Hobin, Belgia; keskkaalus Frattini, Itaalia; poolraskek. Clement, Shveits; raskekaalus E. Spalla, Itaalia.

O.Ü.
«Salus»

Tallinn, Pikk tän. 40,
Kõnetraat 16-18.

Valmistab ja müüb meesterahva, naisterahva valmisriideid ja koetud kaupasid.

Kõik saadused on valmistatud omas vabrikus kõrgeväärtuslisest materjalist.

Eriosakond spordiriiete alal.

Spordiseltsidele ja klubidele iseäranis kasulikud tingimised.

Milles seisab mõne sporflase silmatorkav edu?

Shokolaadi järjekindlas tarvitamises.

Paremad tarvisminevad

jalanõud

on saadaval

O. Kirusk'i kaupluses,

D. Karja tän. 5, Tallinnas.

Rätsepatarvete kauplus

Tallinnas, Suur Karja tän. nr. 10, telef. 974.

Juhin tähelepanu, et on kohale jõudnud:

latsi siid, lasting serge.

Peale selle soovitan ladust

ülikonna- ja palituriiet.

Nööpe igas suuruses, haake

:-: ja snalle jne. :-:

Müük suurel ja väiksel arvul.

Aupaklikult

S. S. Orloff.

Jõhvi õlletehas A.-S.

soovitab oma

Õ L U T

tuntud võistlemata headuses.

SAADA IGALPOOL.

A/s. BALTI SPORDIRIISTADE VABRIK

Asutatud 1913. a.

Telefon 1-87 ja 6-02. **TARTUS, Aurulaeva tän. nr. 1.**

Talviseks hooajaks suures valikus:

Suusad mitmesugused.

Jahisuusad.

Suusa saapad.

Hockey kepid,

pallid ja saapad.

Hockey kepid noortele.

Spordi kelgud.

Suusk-kelgud.

Laste kelgud ja saanid.

Uisud ja nende osad.

Uisu saapad

ja rihmad.

Meie vabriku saadused on kõige odavamad ja nad on kõige paremad. © Piltidega hinnakirjad kõigile soovijatele saadetakse maksuta.

Esitaja Tallinnas: **O.Ü. „ESTO”,** Pikk tän. 47. Telefon 10-02.

O.-Ü. „ESTO“

Tallinnas, Pikk t. 47.
Kõnetraat 10-02.

Ainult o.-ü. „ESTOST“ ostab iga spordiharrastaja hooaja sporditarbeid. Hinnad mõõdukad.

Kõige austusega **O.-Ü. „ESTO“.**